

Flagspot

Nyt fra videncenteret november 2023

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog
Flagkonsulent i Danmarks-Samfundet.

FAKTABOKS

Nationalt videncenter om Dannebrog kan kontaktes gennem Danmarks-Samfundet. Har du spørgsmål om anvendelse af Dannebrog eller om flagning send dit spørgsmål til vores flagkonsulent på e-mail: flagkonsulent@danmarkssamfundet.dk

Dannebrog gik til tops

Den officielle kongelige flagdag søndag den 15. oktober 2023 blev meget flot markeret. I anledning af at Hans Kongelige Højhed Prins Christian fyldte 18 år blev der flaget fra flagstænger over hele landet. Ikke kun de steder hvor der var officiel flagningspligt, men fra mange private flagstænger som gennem flagningen ønskede tillykke med den store festdag.

Skal der Dannebrogflag på juletræet?

National julepynt. Intet synes at kunne skille danskernes vande som et juletræ med Dannebrogflag i lange kæder. Enten pynter man med flag eller også gør man ikke. Første gang Dannebrog blev anvendt som en del af pynten på juletræet var under krigen 1848 til 1850. Den danske forfatter H. C. Andersen fejrede i 1848 det meste af julen på Bregentved Slot. Han noterede i sin dagbog, ud for den 24. december, at der på slottet var hele to juletræer som var pyntet med Dannebrog i toppen. Da enevælden blev afskaffet i 1849, blev Dannebrog folkets flag. Borgerskabet anvendte nu Dannebrog frit ved mange forskellige lejligheder. Borgerskabets jul blev med tiden landsdækkende og dannede rollemodel for hvordan man fejrede den danske jul i 1800-tallet. Danskeren havde efter nederlaget i endnu højere grad brug for at vise sin nationalisme. Fra denne periode stammer også at man pyntede træet med trompeter og trommer. At denne form for national stemning var en del af den danske jul, kan man se på det ældst bevarede danske kræmmerhus fra 1866. Her er motivet ikke nisser, engle eller andre julemotiver, men "Den Tapre Landsoldat" med bøgekvisen. Det er ikke kun i Danmark man har sat sit nationale flag på juletræet, det gør man også i de nordiske lande. Så hæng meget gerne de små dannebrogflag på årets juletræ. Det er en dansk juletradition.

Sluk lyset eller pil det ned

Mange flagstænger er i denne juletid smykket med blinkende farvede diodelyskæder. Enten er de snøret omkring stangen eller også udgør de et hejsbart LED-lystræ til flagstangen. Hvis man ønsker at flage med Dannebrog skal lyset være slukket. Det ser ikke pænt ud både at have vimpel eller stander i flagstangen samtidig med blinkende lys. Vi ser helst at man fjerner lyskæderne, inden man flager med Dannebrog. Flagning om natten. Flagning om natten er tilladt, hvis flaget er belyst. Tændte lysdioder er ikke korrekt belysning af flaget. Anden belysning, herunder gadebelysning, er heller ikke tilstrækkelig belysning.

Isslag på flaget

I vinterperioden kan dannes isslag på flaget. Isslag er det fænomen, der opstår, når den underafkølede regn rammer Dannebrogflaget og straks omdannes til is. Hermed vil regnen på meget kort tid lave et jævnt tykt lag af is på hele flaget. Det vil naturligt gøre flaget meget tungere. Det kan betyde at ved en efterfølgende kraftig blæst kan risikere at flagstangen knækker.

Flagdage i 2024

Lige om lidt starter der et nyt år, men nye datoer for årets flagdage. På Danmarks-Samfundet hjemmeside vil der været en ajourført datooversigt over de officielle flagdage, de kirkelige flagdage og øvrige flagdage. De officielle danske flagdage for 2024 har hjemmel i en ministeriel cirkulæreskrivelse om officielle flagdage. De officielle danske flagdage offentliggøres på

Justitsministeriets hjemmeside. Det er kun statslige myndigheder, styrelser og institutioner der har flagningspligt på officielle flagdage. Private personer, virksomheder og organisationer mv. har ikke pligt til at flage på de officielle flagdage. Det vil fremgå af Justitsministeriets oversigt over officielle flagdage hvordan der skal flages i 2024.

Opbevaring af Dannebrog

I denne kolde og fugtige tid skal der passes på flaget. En forkert opbevaring af Dannebrog kan medføre at flagdugen krøller og mugner. Et våd Dannebrog skal tørres, inden det lægges sammen. Bred flaget helt ud og lad det tørre. Tørringen bør ske langsomt og ikke ved direkte sollys eller ved at flaget bliver lagt oven på radiatoren. Når flaget hales ned, er det aldrig helt tørt. Anvend ikke plasticposer til at gemme flaget i. Flag opbevares bedst i en egnet pose f.eks. en stofpose for at undgå tilsmudsning, fugtindtrængning eller møl. Opbevar flaget på et passende tørt sted, indtil det skal bruges næste gang.

Udenlandske faner

Som følge af Højesterets dom af 22. juni 2023 har Justitsministeriet bl.a. ophævet bekendtgørelsen fra 1915 om at man ikke må flage med fremmede nationers flag. Det betyder at man ikke mere skal ansøge politiet om tilladelse hvis man vil benytte andre nationalflag som faner f.eks. i forbindelse med et stævne, arrangement eller en foreningsaktivitet. Det har altid været muligt at anvende de nordiske lande nationalflag som faner uden politiets tilladelse.

I en fast opstilling placeres fanerne i henhold til den alfabetiske rangmæssige rækkefølge efter landenes franske betegnelser. Dannebrogfanen skal altid anbringes på den fornemste og mest fremtrædende plads. Ved stævner eller lignende skal dannebrogfanen altid bæres først ind. Herefter kommer de øvrige faner enten i rækkefølge på én kolonne i den alfabetiske rangmæssige rækkefølge efter landenes franske betegnelser eller ved at fanerne bæres ind i en samlet faneborg. Der kan være lokale traditioner eller stævnepraksis, som fastlægger andre fremgangsmåder for indmarch med forskellige landes faner.

Vexillologi

Hjerne-kassen på DR Lyd P1 med læge Peter Lund Madsen. Hvorfor bruger vi flag? Hvilke forskellige former for flag findes der? Hvad er så interessant ved de forskellige flags historier? Hvordan har flag været med til at forme verdenshistorien? Vi har eksperter i studie. Vexillologi betyder studiet af flag.

Link: <https://www.dr.dk/lyd/p1/hjerne-kassen-paa-p1/hjerne-kassen-paa-p1-2021/hjerne-kassen-paa-p1-vexillologi-11542101401>

Sådan bruges Dannebrog. Videncenteret giver svar.

Må man godt sætte faneplader og faneringer på foreningsfanen?

Ja det må man godt. En faneplade, et fanemærke eller en fanering er et symbolsk mærke som kan vise fanens tilhørsforhold eller som et synligt bevis i forbindelse med fanens deltagelse i stævner eller andre aktiviteter. Et faneemblem er som regel udformet som et relief af sølv. Ofte er der indgraveret et årstal, en inskription eller et monogram. De fortæller en vigtig del af klubbens historie. Faneplader og faneemblemer forbliver på den oprindelige fane og skal ikke flyttes til en ny fane.

Hvordan benyttes en foreningsfane udendørs før solopgang og efter solnedgang?

Dannebrogfaner må anvendes indendørs hele døgnet. Når faner skal benyttes udendørs, er det tidligst fra kl. 08:00. På dage, hvor solen står op efter kl. 08:00, må faner først benyttes ved solopgang. Er det uden for de nævnte tider skal faner bæres sammenrullet og helst tildækket. Reglerne er beskrevet i Danmarks-Samfundets bog *Håndbog for fanebærere*.

